

Zagrożenia dla polskiego rolnictwa

z czwartego rozdziału pracy magisterskiej

Włączenie polskiego rolnictwa w ramy Unii Europejskiej oznacza powstanie nie tylko szans, ale też zagrożeń. Rolnicy z ogromną rezerwą podchodzą do oferty wynikającej ze Wspólnej Polityki Rolnej. Obawiają się niekorzystnych zmian dotyczących produkcji rolnej, boją się pogłębiania trudności ze zbytem swoich produktów, ograniczenia wielkości produkcji, pogorszenia się sytuacji na wsi, a także tego, że mimo wsparcia dla rolników ze strony UE, dużo część rolników będzie musiała odejść z rolnictwa. Do podstawowych zagrożeń wynikających z integracji Polski z Unią Europejską należą:

Koszty dostosowań rolnictwa do UE. Wprowadzenie Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce wiąże się kosztami budowy odpowiedniego aparatu administracyjnego. Dostosowania w obszarze sektora rolno-żywnościowego tak jak w pozostałych obszarach, są warunkiem koniecznym. Elementem tych dostosowań jest budowa aparatu administracyjnego. Z przeprowadzonych analiz wynika, że łączne koszty dostosowania do wymogów UE oraz niezbędnych działań modernizacyjnych oszacowano w okresie 1999-2004 na około 24,5 mld zł. Najbardziej kosztowne dostosowania nastąpiły w sektorze mleczarskim. Szacuje się, że w latach 2000-2004 koszty dostosowania pochłonęły 15,5 mld zł, w tym 13 mld pochłonęły gospodarstwa rolne sprzedające mleko.^[1]

Efekt dostępu jednolitego rynku wewnętrznego. Wzajemne pełne otwarcie rynków nie oznacza nie tylko możliwości wzrostu eksportu polskich artykułów rolno-spożywczych na rynki UE, ale także wzrost eksportu artykułów produkowanych w pozostałych

państwach członkowskich na rynki polskie, a co za tym idzie utrata części rynku na rzecz dostawców z Unii. Na rynku polskim będzie więcej żywności importowanej.

Wzrost cen produktów i kosztów produkcji. Objęcie polskiego rolnictwa mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej mogą spowodować wzrost cen produktów rolnych i kosztów produkcji. W wielu gospodarstwach nie dysponujących odpowiednimi zasobami pieniężnymi pogłębiać się będzie trudność finansowa, ponieważ zwiększone nakłady i wydatki będą z opóźnieniem rekompensowane potencjalnym wzrostem dochodów. Zwiększone nakłady, wydatki i koszty produkcji będą przekładać się na wzrost cen.

Gdy polskie artykuły będą drożeć, a przetwórstwo nie będzie w stanie konkurować cenowo, może nastąpić utrata części rynku na rzecz dostawców z UE i spowodować wyeliminowanie części krajowych producentów. Sytuacja ta doprowadzi do stopniowego odchodzenia producentów z rolnictwa, a co za tym idzie utratę dochodów i wzrost bezrobocia. Wzrost kosztów produkcji i wzrost cen wpłynie także na wzrost kosztów ponoszonych przez konsumentów. Przypuszcza się, że nastąpi wzrost kosztów produkcja żywności o 5,6 mld zł, co doprowadzi do wzrostu cen żywności o 6,6%. Najbardziej wzrosną ceny mleka, żywca wołowego i niektórych zbóż.^[2]

Wykup ziem przez cudzoziemców. W porównaniu do innych krajów członkowskich Polska ma dosyć taną ziemię i jest obawa, że zostanie wykupywana masowo przez cudzoziemców. Do 2004 roku wpłynęło 2759 wniosków o nabycie nieruchomości, z czego 1428 uzyskało zgodę przez MRiRW. Obszar gruntów rolnych, na których wydano zgodę to 3826,94 ha. Najwięcej wniosków o wykup ziemi złożyli Niemcy, Holendrzy, Austriacy oraz Brytyjczycy. Największym zainteresowaniem cieszą się grunty rolne położone w województwach dolnośląskim, wielkopolskim, mazowieckim, zachodniopomorskim i opolskim. Jak wynika z danych polskie obszary nie są obojętne cudzoziemcom, miejmy jednak nadzieję że dzięki ustawie z 24 marca 1920 roku o nabywanie

nieruchomości przez cudzoziemców, która będzie obowiązywała przez 12 letni okres przejściowy będzie stanowić skuteczny instrument w reglamentowaniu jej sprzedaży.^[3]

Wzrost cen ziemi rolniczej i czynszów dzierżawczych. Przez wiele lat procesu transformacji produkcja rolna nie była zbyt dochodowa, więc posiadanie ziemi nie było tytułem do uzyskania dodatkowych dochodów. Popyt na ziemię nie był zbyt wielki, zatem cena ziemi była niska. Zmieniło się to jednak po zakończeniu negocjacji akcesyjnych, gdy realne było uzyskanie dopłat bezpośrednich oraz innych form wsparcia z tytułu posiadania ziemi. W kraju nastąpił wzrost popytu na ziemię i wzrost jej ceny. Wzrost ceny ziemi z jednej strony cieszył właścicieli, gdyż podnosiła się ich wartość majątku, a z drugiej strony powiększenie gospodarstwa wiązało się z większymi kosztami niż dotychczas. Wzrost cen odczuli także dzierżawcy, którzy muszą płacić wyższy czynsz a także młodzi rolnicy rozpoczynający działalność rolniczą.^[4]

Bezrobocie. Wiele lokalnych przedsiębiorstw przemysłu rolno-spożywczego, które nie spełniają standardów UE zostaną zamknięte, to oznacza w skali państwa utratę kilkudziesięciu tysięcy miejsc pracy. Do kolejnego pogłębienia bezrobocia przyczyni się wzrost cen produktów, kosztów produkcji oraz konkurencja ze strony dostawców UE. Przedsiębiorcy, którzy nie zdołają sprostać tym czynnikom będą musieli odejść z rolnictwa.

^[1] Raport w sprawie korzyści i kosztów integracji Rzeczypospolitej Polskiej z UE, ukie.gov.pl

^[2] Raport w sprawie korzyści i kosztów integracji Rzeczypospolitej Polskiej z UE, str. internetowa ukie.gov.pl.

^[3] Nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców w 2004 roku-

Biuletyn Informacyjny wydawany przez MRiRW oraz ARiMR nr 3/2005/94.

^[4] E. Kawecka-Wyrzykowska, E. Synowiec, Polska w Unii Europejskiej, IKiCHZ, Warszawa 2004.

Dla osób szukających pomocy w pisaniu prac z różnych dziedzin polecamy serwis [pisanie prac](#) z prawa, administracji, zarządzania, marketingu, pedagogiki i wielu innych dziedzin.